

HRASTNIŠKO PODEŽELJE

Hrastniško podeželje se razprostira na obrobju ozke doline, na področju med 300 in 900 metri nadmorske višine. Kmetijske površine predstavljajo pretežno travniki in pašniki, kjer se pase govedo, drobnica in konji, ter sadovnjaki (večinoma jabolka in hruške) in njive (koruza, žita, krmna pesa). Večina kmetij je usmerjena v samooskrbo, nekatere med njimi pa tudi v prodajo. Opazen je trend preusmerjanja v ekološko kmetovanje in v različne dopolnilne dejavnosti (pridelava/predelava sadja in zelenjave, cvetja, zelišč, začimb ter sadik, peka kruha in peciva, izdelava testenin, lesna dejavnost ipd.). Ljubitelji konj so se povezali v Konjerejsko društvo Hrastnik, kjer si izmenjujejo različne izkušnje in strokovna znanja ter sodelujejo na razstavah in prireditvah, Miščin Dol pa je ljubezen do konj preusmeril v zabavo za otroke. Zbirke predmetov etnološke dediščine si lahko ogledate v kašči v Šavni Peči, v Hiši Povezovanj Bernica in Zasavskem Gurmanu.

Da star način življenja na podeželju še ni čisto zamrl, dokazujejo tudi Društvo kmečkih žena in deklet Hrastnik, Prosvetno društvo Čeče - Hrastnik in Prosvetno društvo Martin Orožen Turje. Le-ti namreč skrbijo za prenos lokalne tradicije in popestritev življenja v lokalnem okolju. Sodelujejo na različnih prireditvah in druženjih, odeti v lokalne noše prikažejo stare običaje, gledališčniki pa nas s svojimi igrami in skeči popeljejo v takratni vsakdanjik. Vsako leto se prvo soboto v juliju na

kmečkih igrah v Turju ekipe mladih pomerijo v spretnosti pri kmečkih opravilih, v Gorah pa zadnjo nedeljo v juniju organizirajo žegnanje konj, obudili pa so tudi običaj Jurjevanja.

V Hrastniku je razvito tudi čebelarstvo. Posamezniki, aktivni na tem področju, se povezujejo v Čebelarsko društvo Hrastnik, kjer izmenjujejo svoje izkušnje, se izobražujejo, obenem pa vzgajajo tudi mlade nadobudneže, ki se o stroki učijo v čebelarskem krožku v osnovni šoli. Radi sodelujejo na razstavah in prireditvah, hkrati pa občane spodbujajo k zasajanju medovitih rastlin. Aktivno je tudi Sadjarsko društvo Hrastnik, ki je s svojim znanjem in delom pripomoglo k ohranitvi starih sadnih dreves (bobovec, carjevič, mošancelj ...), člane pa spodbuja k razvoju kakovostnih izdelkov, za katere prejemajo številna priznanja.

Mišin dol

Kovk 35, 1431 Dol pri Hrastniku
+386 (0)40 389 243
www.misindol.si
FB: Mišin dol – raj za otroke

Mišin dol – raj za otroke

Mišin dol se nahaja v skitem koticu sredi gozda, le dobrih deset minut oddaljenem od centra Hrastnika. Lastnica je ljubezen do konj in otrok združila v pravi raj za otroke. Program in dejavnosti v Mišinem dolu prilagajajo starosti in številu otrok – organizirajo praznovanja rojstnih dni, tečaje jahanja in celo jahalne taborne. Ti so še posebej zanimivi in poučni, saj se otroci učijo pravih dela s konji, ježe, odkrivajo lepote narave in spoznavajo življenje na kmetiji.

Sadjarška kmetija Rožej
Turje 49, 1431 Dol pri Hrastniku
+386 (0)31 662 218

Sadjarška kmetija Rožej

Nad Dolom pri Hrastniku se v naselju Turje nahaja kmetija Rožej, ki se s sadjarstvom ukvarja že več kot 20 let. V njihovih nasadih je okrog 5000 sadik jablan, že nekaj časa pa gojijo tudi češnje. Poleg sadja prodajajo še jabolčno vino, krljle in druge izdelke, posebej pa velja izpostaviti njihov jabolčni sok, ki je bil že večkrat nagrajen tako doma kot v tujini. Kmetija Rožej svoje bogato znanje in izkušnje deli tudi v okviru sadjarškega društva. Dopolnilno dejavnost na kmetiji

so dopolnili še z lesarstvom (izdelava manjših lesenih izdelkov ipd.) in peko kruha v krušni peči.

Zeliščno posestvo Cvetka

Kmetijo Kovačič najbolje opišejo besede kakovost, kontrolirana proizvodnja in strokovno znanje. Vsa njihova zelišča so pridelana na ekološki način, ročno sejana, presajena, večkrat okopana, požeta in pravilno sušena. Svojo dejavnost izvajajo že od leta 2010 in jo postopoma nadgrajujejo. Redno se izobražujejo, za proizvodnjo kozmetičnih izdelkov pa skrbi diplomirana biotehnologinja Katarina Kovačič. Izdelki so 100% naravni in v večinoma tudi 100% ekološko pridelani. Na Zeliščnem posestvu Cvetka lahko kupite čaje, kozmetiko, praznih »tačk« pa ne bodo ostali niti vaši štirinožni ljubljenci. Organizirajo tudi ogleda posestva, izvajajo predavanja in delavnice ter sodelujejo v različnih projektih (Botanična učna pot Urtica, S podeželja v naše domove ...).

Zeliščno posestvo Cvetka

Čeče – del 84, 1430 Hrastnik

+386 (0)41 805 937 | <https://zelisca-cvetka.si>

Vrtnarstvo Napret

Marno 22, 1431 Dol pri Hrastniku

+386 (0)31 767 967

info@vrtnarstvo-napret.si

Vrtnarstvo Napret

Na planoti naselja Marno se nahaja Vrtnarstvo Napret, ki je Zasavčanom in drugim dobro poznano, saj mimo njega vodi cesta v smeri Dol-Rimske Toplice. Lokacija pa ni edini razlog; množice domačinov, pa tudi obiskovalcev od drugod, se spomladi drenjajo pri njih, saj v Vrtnarstvu lahko kupijo razne sadike zelenjave, zelišč in rož. Zadnja leta je še posebej zanimiv nasad sivke, ki spominja na pravljичno Provanso. Iz nje izdelujejo različne izdelke, zadnji konec tedna v juniju pa organizirajo tudi praznik sivke, ki je iz leta v leto bolj obiskan. Vrtnarstvo Napret organizira tudi hortikultura predavanja, kjer nasvete delijo številni zanimivi predavatelji.

Eko kmetija Bokal

Kovk 30, 1431 Dol pri Hrastniku
+386 (0)41 505 593
bokal16@gmail.com

Eko kmetija Bokal

Kmetija, ki je pomembna tudi z etnološkega vidika, ima pester izbor pridelkov ekološke in klasične pridelave oz. predelave. Ponujajo ekološko sezonsko sadje in zelenjavo ter govedino, domača kokošja jajca, svojo ponudbo pa nameravajo širiti tudi v smeri čebelarstva. Poleg naštetega izdelujejo še domače testenine ter pečejo kruh in pecivo.

Ekološka kmetija Homšek (Pr' Peret)

Če se usmerite proti Dolu pri Hrastniku, vas pot lahko zapelje tudi proti Kovku. Na koncu gozdne poti leži skupina hiš, med njimi tudi ekološka kmetija Homšek. Na kmetiji pridelujejo žita (ajda, pira), ki jih zmeljejo z lastnim mlinom iz kamna, ukvarjajo pa se tudi z lesno dejavnostjo. Pred leti so sodelovali v projektu Od zrna do kruha, organizirajo izobraževanja in ogled kmetije ter so aktivni člani Konjerejskega društva Hrastnik.

Ekološka kmetija Homšek

Kovk 2, 1431 Dol pri Hrastniku

Kmetija Makek

Kmetija Makek, ki se nahaja v Turju, je z dopolnilno dejavnostjo pričela leta 2012. Najprej so se oprli na tradicionalna znanja o delu na kmetiji in pričeli s peko kruha, potic in peciva, z izdelavo testenin ter predelavo kmetijskih pridelkov (vrtnine in druga živila). Kasneje so svojo dejavnost dopolnili še s proizvodnjo kisa ter predelavo in konzerviranjem sadja in zelenjave. Kruh, potico in ostalo pecivo Na Kmetiji Makek pečejo na tradicionalen način – v krušni peči, za peko pa uporabijo moko iz doma pridelane pšenice. Verjamejo namreč v svežino in temu primerno kvalitetne izdelke.

Kmetija Makek

Turje 30, 1431 Dol pri Hrastniku
+386 (0)41 638 147

Kmetija Potočin
Podkraj 61a, 1430 Hrastnik
+386 (0)30 266 404
iris.potocin@gmail.com

Kmetija Potočin

Kmetija se nahaja v spodnjem delu Hrastnika, v Podkraju. Pri Potočinu se ukvarjajo z dopolnilno dejavnostjo peke kruha in potice na tradicionalen način - v krušni peči. Njihov kruh Ržko je bil večkrat nagrajen na prireditvi Dobrote slovenskih kmetij na Ptuju. Ponujajo tudi drugo pecivo, sezonsko jagodičevje (jagode in robide), vloženo zelenjavo in marmelade, celotno ponudbo pa nadgradijo še z ljubeznijo do čebel in čebeljih izdelkov. Izdelki so na voljo na lokalni tržnici in v okviru različnih prireditev.

Eko Kreže

Podkraj 33, 1430 Hrastnik

+386 (0)31 500 336

ekokreze@gmail.com

Kmetija Pr' Jušk - Eko Kreže

V Podkraju se nahaja ekološka kmetija Kreže, ki ob začetku poletja ponuja okusne in sočne jagode. Uspešno se ukvarjajo tudi z vzrejo živali za nadaljnjo rejo in sodelujejo v projektu »Life to Grasslands«, ki poudarja ohranjanje in upravljanje suhih travnišč.

Čebelarji

Med hrastniškimi čebelarji so tudi takšni, ki ponujajo svoje proizvode na tržnici in prireditvah, sodelujejo na razstavah in sejmih ali pa izvajajo predavanja in poučujejo mlade na osnovni šoli.

Karlo Bičanič: +386 (0)40 327 531

Anton Štut: +386 (0)31 448 135

Kmetija Potočin: +386 (0)30 266 404

Alfa-mikra d.o.o.: <http://www.gostilnacece.si>

Tanja Kandolf Žekar s.p.: +386 (0)41 472 678

Oblikovanje in tisk
grafex agencija | tiskarna

Naročnik
KRC Hrastnik

Fotografije
TIC Hrastnik in Branko Klančar (panorama)

Naklada
7000 izvodov

september 2018

»Za vsebino je odgovoren KRC Hrastnik. Organ upravljanja, določen za izvajanje Programa razvoja podeželja RS za obdobje 2014-2020, je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.«